

Hvordan kan kvaliteten af universitetsforskning fremmes gennem bevillingssystemet?

Af Poul Erik Mouritzen og Jørgen Søndergaard¹

En lille del af universiteternes basisbevilling til forskning fordeles efter en såkaldt resultatindikator for at fremme kvaliteten af forskningen. Senest har et udvalg foreslået mere komplicerede resultatindikatorer. I artiklen argumenterer forfatterne for, at der er grænser for, hvad man kan opnå af ekstra kvalitet ved at fordele en milliard efter resultatindikatorer. Derfor advarer de mod at bruge komplicerede og dermed administrativt tunge og dyre modeller. Der findes langt simple alternativer, der er mere effektive og meget billigere at anvende.

Danske universiteter er primært finansieret via tre indtægtskilder (2017 tal):

- Basismidler til forskning 8,8 mia. kr. (30 procent)
- Uddannelsestilskud 9,0 mia. kr. (32 procent)
- Ekstern forskningsfinansiering 7,7 mia. kr. (26 procent). Heraf udgør bevillinger fra statslige forskningsråd og grundforskningsfonden knap 1,5 mia. kr. (6 pct.)

Hertil kommer diverse indtægter på 3,5 mia. kr. (12. procent).

Både basismidler til forskning og uddannelsestilskud bevilges som bloktilskud, dvs. universiteterne kan frit disponere midlerne til forskellige formål og fagområder. Eksterne forskningsmidler er næsten uden undtagelse øremærket til specifikke projekter.

Uddannelsestilskuddet udmåles efter uddannelseskapalet for en fireårig periode ad gangen samt et taxameter, der følger antallet af beståede eksaminer vægtet efter antal ECTS (de såkaldte STÅ 'er). Hertil kommer at en mindre del fordeles efter de færdiguddannedes beskæftigelsesgrad samt efter hvor god universitetets studerende er til at gennemføre på normeret tid.

Basismidler til forskning fordeles først og fremmest efter en historisk fordeling – ca. ¾ af midlerne, mens den resterende fjerdedel (ca. 2 mia. kr. om året) fordeles efter uddannelsestilskud (45 pct.) antal ph.d.-grader (10 pct.), størrelsen af eksterne forskningsbevillinger (20 pct.) samt den såkaldte BFI-indikator dvs. antal publikationer vægtet efter, hvor fagligt prestigefyldt tidsskriftet eller forlaget er (25 procent).

For nylig offentliggjorde *Ekspertudvalget for resultatbaseret fordeling af basismidler til forskning* sin rapport, der indeholder fire forskellige modeller for fordeling af den lille del af basismidler til forskning, der i dag fordeles efter resultatindikatorer ekskl. uddannelsestilskud, dvs. i runde tal ca. 1 mia. kr. Udvalget argumenterer for, at de fire modeller på forskellig vis vil bidrage til at styrke kvaliteten af universitetsforskningen. De fire modeller præsenteres kort i boks 1.

¹ Poul Erik Mouritzen er professor emeritus, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Gennem ti år samfundsvidenskabeligt medlem af Fagligt Udvalg der udviklede og administrerede BFI-systemet. Sammen med Niels Opstrup og Pernille Bak Pedersen forfatter til *En fremmed kom til byen. Ti år med den bibliometriske Forskningsindikator*, Syddansk Universitetsforlag 2018, finansieret af Velux og Carlsberg fondene. Jørgen Søndergaard er fhv. direktør og forskningsleder emeritus ved VIVE. Tidligere formand for Fagligt Udvalg for BFI og for Kvalitetsudvalget for de videregående uddannelser.

Boks 1. Udvalgets fire modeller

Forslag 1: En justeret version af det nuværende indikatorbaserede element omfattende to indikatorer:

Indikator 1: Citationer og BFI-indikatoren (let revideret Indikator)

2: Hjemtag af eksterne midler med differentieret vægtning og opdelt på hovedområder.

Midler, der er hjemtaget i konkurrence med de bedste forskere i verden, vægter mere i det resultatbaserede element end andre midler, der uddeles i national konkurrence eller uden konkurrence.

Forslag 2: Resultatbaseret element baseret på udviklingskontrakter, hvor universiteterne bliver vurderet på deres håndtering af fire specifikke kvalitetsfremmende elementer, som indarbejdes i udviklingskontrakter mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet og de enkelte universiteter:

1. Institutionens processer for rekruttering og talentudvikling inden for forskning og uddannelse

2. Institutionens gennemførelse af jævnlige formative peer review-baserede evalueringer på organisationsniveau

3. Institutionens indsats og processer for understøttelse af forskningsintegritet

4. Institutionernes niveau og udvikling i forhold til relevante peer-institutioner, som institutionerne selv udvælger.

Forslag 3: Resultatelement baseret på peer review

Universiteternes forskning evalueres med 5-7 års mellemrum af komitéer af internationale fagfæller.

Komiteerne udarbejder rapporter på institutniveau med vurdering af det forskningsfaglige

niveau og giver forslag til, hvordan forskningsmiljøet og -kvaliteten kan styrkes. Modellerne ligger til grund for den efterfølgende fordeling af de resultatbaserede basismidler til forskning.

Forslag 4: En kombination af udviklingskontrakter og indikatorer.

I forslag 4 kombineres det indikatorbaserede element i forslag 1 med udviklingskontrakter i forslag 2.

Det foreslås, at de to forslag kombineres, så elementerne fra både forslag 1 og forslag 2 får betydning for fordelingen af basismidlerne til forskning.

At fordele i omegnen af en milliard kroner (knap seks procent af de samlede bevillinger til forskning og uddannelse) med fokus på forskningens kvalitet kan synes meget lidt. Udvalgets rapport med den meget lovende titel *Fremtidssikring af forskningskvalitet* stiller interessant nok slet ikke det oplagte spørgsmål: Hvor meget ekstra kvalitet kan man få ved at (om)fordele en milliard? Og den diskuterer heller ikke hvor meget, der kan og bør fordeles ud fra kvalitetshensyn. Af gode grunde, nemlig kommissoriets udformning, diskuterer udvalget heller ikke, om det ud fra kvalitetshensyn kunne overvejes at ændre fordelingen mellem basismidler og den eksterne forskningsfinansiering gennem de statslige råd og Grundforskningsfonden. Den nuværende fordeling er et resultat af historiske beslutninger over mange årtier. Men måske er den fordeling det væsentligste håndtag regering og folketing kan dreje på, hvis man virkelig mener noget med at styrke forskningens kvalitet?

Fordeling af forskningsmidlerne

Med en vis forsimpning vil vi hævde, at forskningsbevillinger, der gives til universiteterne som bloktilskud øger *kvantiteten*, mens bevillinger som gives i hård konkurrence via råd og fonde, alt andet lige øger *kvaliteten* af forskningen. Argumentet herfor kræver, at vi ser nærmere på de interne budgetmekanismer på universiteterne og på kriterier og procedurer for at få tildelt midler via råd og fonde.

Rektorer og dekaner kan selvstændig beslutte, hvordan de statslige bloktilskud skal fordeles ud på de ca. 175 institutter, vi har i Danmark. Gennem de seneste par årtier har man de fleste steder valgt at lade uddannelsesbevillingerne tilflyde de institutter, der har skabt STÅ'erne. Når det gælder basistilskuddene til forskning, er billedet mere broget. Meget få steder benyttes en tilsvarende automatik, når det gælder de resultatbaserede midler til forskning. Det typiske er, at institutlederen får udmeldt et overslag over det kommende års indtægter og udgifter. Hvis førstnævnte er større end sidstnævnte, har lederen nogle muligheder: at give de dygtigste forskere mere tid til forskning; at udlodde de overskydende midler til forskergrupper med gode ideer eller med en bevislig evne til at skabe god forskning; eller at understøtte forskergrupper, som var tæt på at få, men alligevel ikke fik bevillinger fra råd og fonde. Disse muligheder bruges efter vores erfaringer ganske sjældent og det af én bestemt grund: På de fleste institutter findes der på ethvert givet tidspunkt unge ph.d.'ere og adjunkter, som man gerne vil fastholde i en adjunkt- eller en lektorstilling. Typisk anvendes overskydende midler til yderligere stillinger snarere end til at understøtte forskere, som man har erfaring for, kan hæve kvalitetsniveauet. Der er selvfølgelig også talenter blandt de unge forskere, men konsekvensen af yderligere ansættelser frem for flere penge til de allerede ansatte talenter, er at man øger forskningsmængden i Danmark, men ikke den gennemsnitlige kvalitet af forskningen.

Finansiering gennem bevillinger fra Danmarks Frie forskningsråd og Grundforskningsfonden sker efter helt andre kriterier. Der er hård konkurrence om midlerne og ansøgningerne gennemgår, nogle steder efter en første screeningsrunde, en grundig vurdering typisk af internationale forskere. Slutresultatet er, at kun de allerbedste ansøgninger, får tildelt midler. Afslagsraterne er meget store. Danmarks Frie Forskningsråd (DFF) måtte således i 2018 sige nej til 86 procent af de ansøgte midler. Danmarks Grundforskningsfond, der finansierer langvarige "Centers of Excellence", modtog i den senest afsluttede runde 173 interessetilkendegivelser, udvalgte 24 til at indsende fulde ansøgninger og sagde ja til 10. I 2018 uddelte DFF knap 1,2 mia. kroner, mens Grundforskningsfonden finansierede 53 igangværende centre og forskningsprofessorer med 0,4 mia. kroner.

Hvad kan man få for 1 mia?

Tilbage til spørgsmålene om, hvor meget ekstra kvalitet man kan få ved at (om)fordele en milliard? Og hvor meget kan og bør der fordeles ud fra kvalitetshensyn.

Vi ved en del om, hvor meget der i dag omfordeles via den bibliometriske forskningsindikator. For de fleste universiteter er det så små penge, at det næppe interesserer ledelserne. Kun for Aalborg Universitets og DTU er der tale om to cifrede millionbeløb. I runde tal vinder AAU små 20 mio. kroner, mens DTU godt og vel taber det samme beløb. I øvrigt ved vi også, at AAU, der mere end noget andet universitet implementerede BFI ved at lade pengene følge BFI-bidrag helt ud i yderste led, har haft en stærk vækst i produktiviteten, men på bekostning af, at en større og større andel af AAU's publikationer findes i de mindre prestigøse tidsskrifter. Hvis man medtager den anden resultatbaserede indikator, omfanget af eksterne forskningsmidler, bliver disse tab og gevinster mere end udlignet, fordi DTU hjemtager forholdsmæssigt flere eksterne midler end AAU. Med andre ord har vi i dag et temmelig kompliceret resultatbaseret fordelingsystem, som stort set ikke flytter midler mellem universiteterne. Det er temmelig nærliggende at drage den konklusion, at man i dag fordeler 1 mia. kroner, uden at det har mærkbare konsekvenser for omfordelingen, langt mindre for kvaliteten af dansk forskning. Derfor var der så sandelig

god grund til at bede ekspertudvalget om at se på sagen og komme med forslag til forbedringer af systemet.

Vi har den opfattelse, at der er snævre grænser for hvor stor en impact, der kan opnås på kvaliteten af dansk universitetsforskning ved at bruge kvalitetsindikatorer eller procedurer vedrørende kvaliteten af forskning som tildelingskriterier/mekanismer for basismidler til forskning. Derfor er vi skeptiske over for ekspertudvalgets forslag om mere komplicerede og raffinerede tildelingskriterier og endnu mere skeptiske overfor omkostningstunge og bureaukratiske procedurer, der vil bruge en pæn del af milliarder på at ansætte embedsmænd og/eller honorering af evalueringspaneler for samtlige universitetsinstitutter i Danmark. Evalueringer af omkring 175 institutter hvert femte år indebærer ikke ubetydelige udgifter til paneler og interne ressourcer til at forberede og servicere evalueringerne. Et konservativt skøn er, at det vil sluge i hvert fald fem procent af den årlige mia., og under alle omstændigheder koste væsentligt mere end de ressourcer, der vil blive omfordelt mellem universiteterne. Man kunne selvfølgelig overveje at skærpe fordelingsmodellen, så hovedparten af pengene går til de allerbedste miljøer, mens de allersvageste ikke får noget. Sådan et system har man haft i England i de senere årtier. Den seneste runde i 2014 er anslået til at have kostet mere end to mia. danske kroner.

Helt ærligt: det er ikke fornuftigt. Misforstå os ikke – evalueringer kan være meget værdifulde i visse situationer, men der er ingen mening i at skyde med spredehagl. Universiteterne bør bruge dette værktøj, når man har et udfordret forskningsmiljø, men ikke for velfungerende institutter, der allerede leverer forskning af høj kvalitet.

Men kunne man ikke med fordel fordele en større del af de samlede basismidler ud fra kvalitetskriterier/procedurer end blot en milliard. Svaret er jo, men kun hvis forskningskvalitet er det eneste hensyn. Og det er jo ikke tilfældet. Uddannelseskvalitet er jo mindst lige så vigtigt for samfundet eller endnu vigtigere. Og det begrænser frihedsgraderne i anvendelsen af basismidler til forskning meget drastisk. Hvis man helt hypotetisk forestillede sig, at et institut alene fik "sin andel" af universitetets uddannelsestilskud svarende til sit bidrag til universitets STÅ-produktion (efter fradrag af udgifter til lokaler, studieadministration, ledelse osv.), men ingen andel i universitetets basismidler til forskning, så ville alle ansatte bruge næsten hele arbejdstiden på undervisning. Der skal derfor tilføres basismidler til forskning til området af omtrent samme størrelsesorden som uddannelsestilskuddet for at sikre, at de ansatte har forskningstid og dermed kan levere forskningsbaseret undervisning.

Summa summarum er i omegnen af 80 pct. af forskningsbasismidlerne bundet til at sikre forskningstid til universiteternes undervisere. Det, der er tilbage til "fri" fordeling, er med andre ord 1-2 milliarder. Man kan godt give universiteterne stærke incitamentter til at tildele forskningsmidler efter kvalitet, men hvis de reagerer på incitamentterne og flytter forskningsbevillinger i større udstrækning væk fra svage forskningsmiljøer og til stærke forskningsmiljøer (hvad vi i øvrigt ikke tror vil ske, jf. omtalen af de interne budgetprocesser ovenfor), vil prisen være en på længere sigt ødelæggende effekt på de uddannelser, der har svage forskningsmiljøer.

Derfor er det relevante spørgsmål, hvordan vi opnår den bedste effekt på forskningens kvalitet for en milliard (eller deromkring)?

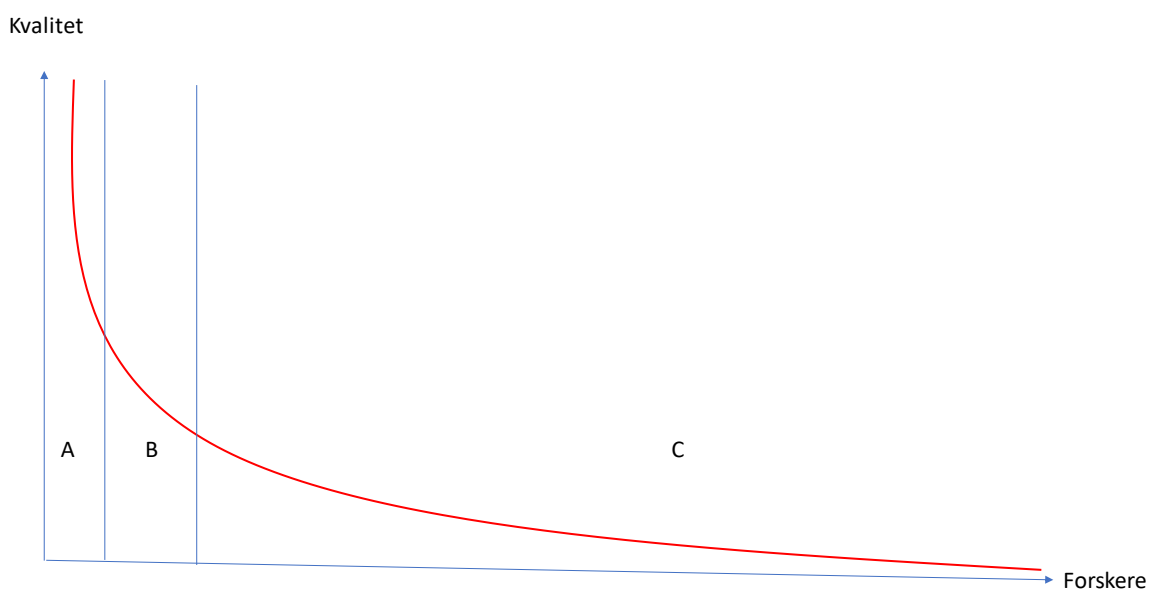
Inden vi besvarer det spørgsmål, skal vi lige vende et andet spørgsmål: Er der behov for, at universiteterne har incitamentter til at styrke forskningens kvalitet? Spørgsmålet er relevant, fordi forskerne jo har et stærkt individuelt incitament til at stræbe efter at præstere den bedst mulige forskning. Det er nemlig kvaliteten (og kvantiteten) af deres forskning, der er helt afgørende for deres individuelle karriere. Vi tvivler på, at der

er behov for yderligere incitamenter på individniveau. Men det udelukker ikke, at der kan være ønskelige effekter af incitamenter på institut- og universitetsniveau.

Et standardportræt

Lad os se nærmere på disse muligheder med udgangspunkt i nedenstående figur, som tegner et "standardportræt" af et typisk institut, fakultet eller forskningsområde, nemlig at talenterne er voldsomt skævt fordelt. Op ad den lodrette akse, har vi et eller andet mål for kvalitet af forskningen (hvilket er ikke afgørende for argumentet), ud ad den vandrette akse antallet af forskere. De absolutte topforskere er få men leverer meget forskning af international kvalitet. Dette er segment A. Segment B består af talentfulde forskere, herunder en del yngre, der er på vej frem. De fleste forskere befinder sig imidlertid i segment C. Det er dem, der leverer god, men ikke (stabilt) fremragende forskning og de, der er gået mere eller mindre i stå og ligger i halen yderst til højre.

Figur 1.

Når man fra regeringens og folketingets side vælger at fordele basisbevillingerne efter præstationer, har man næsten uanset hvad man gør, meget lidt indflydelse på, hvad der rent faktisk sker, dvs. om pengene går videre til det ene eller det andet segment.

At hæve kvaliteten af den gennemsnitlige forskning

Det typiske er som sagt, at midlerne går til at udvide C-segmentet i hvert fald i ressourcerigelige tider. I det omfang, at yngre veluddannede forskere gennem almindelig afgang erstatter kolleger, der har nået pensionsalderen, kan der måske over årene ske en forøgelse af forskningskvaliteten i C-segmentet. Men det er der ingen garanti for og det vil jo ske uanset, hvordan staten skruer et incitament system sammen.

Hvis man vil satse på at hæve kvaliteten i C-segmentet kan det ske i bredden eller i dybden.

Det, der karakteriserer de mange forskere i C-segmentet, er typisk, at de har (mange vil sige for lidt) tid men ikke penge til at føre deres ideer ud i livet. Det drejer sig ikke nødvendigvis om mange penge. Det er imidlertid vores erfaring, at institutterne ikke har afsat mange løse midler til sådanne mindre projekter. Pengene er som sagt gået til at ansætte forskere.

Men man kunne også hæve forskningskvaliteten i C-segmentet ved at gå i *dybden* på udvalgte områder. Her tænker vi på at arbejde med hele forskningsmiljøer, eventuelt institutter, der er relativt svage.

Her kan der på ledelsesniveau sættes ind med eksempelvis målrettet international rekruttering af stærke forskere, der kan bidrage til at løfte kvalitetsniveauet i det svage forskningsmiljø. Men det kræver netop, at der i en periode tilføres forskningsmidler til et relativt svagt forskningsmiljø (hvad vi i øvrigt heller ikke tror vil ske særlig ofte medmindre, der er stærke incitamenter til det i bevillingssystemet).

Man kunne i den forbindelse overveje et meget simplere tildelingskriterium. Der er i forskningsverdenen stor enighed om, at kvaliteten af ansøgerne til ledige stillinger er af stor betydning for den fremtidige kvalitet af forskningen. De fleste forskere er også enige om, at en valid indikator for kvaliteten af et forskningsmiljø er antallet af ansøgere til ledige stillinger. Der er kolossale forskelle mellem fagligt set sammenlignelige institutter, når det gælder rekruttering. Nogle steder kan man stå med en enkelt ansøgning eller to (næsten altid interne); andre miljøer er så attraktive, at snevevis af eksterne, herunder udenlandske, forskere melder deres interesse. Man kunne derfor forestille sig en simpel tildelingsmodel for den frie milliard: Den andel af de opslåede stillinger (adjunkt, lektor og professor), der har mindst *XX kvalificerede eksterne ansøgere*. Vi kan ikke give et præcist bud på værdien af *XX*, da vi ikke kender fordelingen, men uanset hvad *XX* sættes til at være, vil det skabe et klart incitament for ledelsen på et universitet til at søge at styrke forskningsmiljøer med få ansøgere. Det vil især være tilfældet, hvis man vælger at udforme modellen, så det virkelig koster noget på bevillingerne, hvis et universitet år efter år har relativt mange stillinger med få kvalificerede eksterne ansøgere. Et universitets ledelse vil næppe kunne ignorere det, hvis universitetet i år efter år i fuld åbenhed taber bevillinger fordi ingen kvalificerede udefra, har lyst til at søge deres stillinger. På denne måde sikrer man sig, at basismidlerne med rimelig stor sandsynlighed bidrager til at hæve kvaliteten af forskningen på de svageste forskningsområder ved et universitet, men det vil altid være usikkert hvor lang tid, det tager, for det kræver et langt sejt træk at løfte et forskningsmiljø, så det bliver attraktivt for andre forskere. Men det er nødvendigt, hvis ikke det eller de pågældende universiteter langsomt skal miste flere og flere penge i alles påsyn og ende som et andenrangs universitet.

Det foreslåede kriterium er enkelt, men der vil givetvis komme mange indvendinger med argumenter om, at det er lettere at få mange ansøgere i hovedstaden end i provinsen og det er lettere i store fag end i små fag. Det kunne man evt. imødegå ved sætte *XX* forholdsvis lavt og evt. desuden fordele bevillingerne efter væksten i hver universitets andel af stillinger, der opfylder kriteriet.

Hvis denne mekanisme kan bringes til at virke, vil kvaliteten af dansk forskning blive styrket ved at bundniveauet hæves. Tidshorisonten vil være relativt lang og vi er usikre på, hvor stærk effekten vil være. Til gengæld er der en tillægsgevinst, hvis det lykkes, nemlig at den faglige kvalitet af uddannelserne ved forsknings svage institutter ligeledes bliver hævet.

Uanset om man vil satse på bredden eller gå i dybden med C-segmentet, ender man imidlertid i en situation, hvor man tilskynder universitetsledelserne til at gøre det modsatte af, hvad man i øvrigt belønnes for. I resultatbaserede tildelingsmodeller vil omfordelingen mellem universiteter og universitetsenheder primært være en funktion af størrelsen og kvaliteten af A- og B-segmentet. Det er vanskeligt at forestille sig universitetsledere, der vil belønne svage miljøer på bekostning af stærke, særligt når resultatet er usikkert og i bedste fald kommer på temmelig langt sigt.

At hæve kvaliteten af den fremragende forskning

En hurtigere og mere sikker vej til kvalitetsforbedring af dansk forskning kunne være, hvis de universitetsansatte, der har størst talent for forskning, bruger f.eks. 60-70 pct. af arbejdstiden på forskning og kun 30-40 pct. på undervisning mv., mens det er omvendt for de ansatte, der har mindre talent for forskning. Det er balancer, der er svære at rokke ved i et lighedsbaseret samfund som det danske, om end der findes enkelte eksempler på, at det er gjort. Og her er der allerede et incitament i form af de konkurrenceudsatte eksterne forskningsmidler. De bidrager til at give de stærkeste individuelle forskere (og forskergrupper) – A-segmentet - inden for alle områder mere forskningstid og bedre forskningsvilkår end andre ansatte.

Man kunne forestille sig, at universiteterne ville oprette deres egne "forskningsråd" med henblik på at styrke B-segmentet. Altså styrke kvaliteten af den forskning, der allerede er rigtig god, så mere af denne forskning kan blive *excellent* forskning i international klasse. Hvis man konsekvent anvender yderligere en milliard om året til de forskere og forskningsmiljøer, der er godt på vej mod den internationale top, men ikke er der helt endnu, er vi ret sikre på, at det vil hæve den gennemsnitlige forskningskvalitet og at effekten vil vise sig forholdsvis hurtigt. Det er der faktisk erfaringer med i Danmark. Nogle år efter at globaliseringsmidlerne begyndte at flyde ud til universiteterne, havde ledelserne afløbsproblemer. Man havde simpelthen for mange penge i kassen. Flere universiteter og fakulteter etablerede i den periode små forskningsrådslignende ordninger, der, ofte efter internationale evalueringer, gav miljøer med et stort potentiale et væsentligt tilskud til oprettelse af forskningsprogrammer eller centre (og dermed til at rekruttere flere forskere og ph.d.-studerende til området). Vi har altså et naturligt eksperiment som blot venter på at blive evalueret, hvad der formentlig vil være ganske let at gøre. Forskere i B-segmentet sender mange kvalificerede ansøgninger til Forskningsråd og Grundforskningsfonden, men får relativt mange afslag på grund af de sparsomme bevillinger. En variant af denne model kunne være mere eller mindre automatiske rektorale bevillinger til ansøgninger, der lige knap og nap overlevede de hårde prioriteringer i Det Frie Forskningsråd eller Grundforskningsfonden. Problemet er imidlertid, at der ikke i bevillingssystemet er incitamenter til at universiteterne skulle agere på den måde, medmindre man vil lade dem flyde i penge, som det skete i en kort periode i det omtalte naturlige eksperiment.

Derfor, hvis det er denne form for højnelse af forskningskvaliteten, man vil stræbe efter, hvorfor så ikke overføre pengene direkte til Det Frie Forskningsråd og Grundforskningsfonden?

Som nævnt har ekspertudvalget i kraft af sit kommissorium været afskåret fra at flytte den omtalte milliard eller en væsentlig del heraf over til Det Frie Forskningsråd og Grundforskningsfonden, så de tilsammen får en lidt større vægt i det samlede finansieringssystem. Derved har man været afskåret fra at pege på et formentligt effektivt middel til at øge kvaliteten af universitetsforskningen.

Her er der tale om peer review af forskningspotentialer, som godt nok ikke er 100 procent perfekt, men som er den bedste metode, vi kender, til at vurdere det fremtidige potentiale for høj kvalitet. Og det bidrager som nævnt til, at de mest talentfulde forskere typisk får en lidt større andel forskningstid end andre universitetsansatte. Fordelen ved denne model er ikke, at den er u-bureaukratisk; fordelene er, at vi allerede har betalt for bureaukratiet i denne del af bevillingssystemet, så det i praksis vil være omtrent omkostningsfrit at skrue lidt op for den samlede bevilling, og samtidig ville det reducere det spildte ressourceforbrug på skrivning af ansøgninger, der er lovende, men som der ikke er penge til med det nuværende meget lave budget for denne del af bevillingssystemet. Grundforskningsfonden blev evalueret i 2013 efter tyve års eksistens. Det var en ubetinget positiv evaluering, der næsten drukner i superlativer over fondens betydning for dansk forsknings kvalitet.

Gav man således blot halvdelen af milliarderne til Danmark Grundforskningsfond kunne antallet af *Centres of Excellence* mere end fordobles. Den anden halvdel kunne overføres til Det Frie Forskningsråd. Med en halvmia. kunne succesraten for ansøgninger til forskningsrådene hæves fra de nuværende 14 til omkring 20 procent. Denne løsning vil være langt mere effektiv og langt mindre bureaukrati- og omkostningstungt end såvel den nuværende resultatbaserede fordeling som de fire modeller, ekspertudvalget har foreslået.